

"Försvarsakademien"

Som resultat av ÖB-utredningen om den högre militära utbildningen inom försvaret, har Militärhögskolan (MHS) och Förvaltningshögskolan (FörvHS) genomfört en omorganisation som gäller från den 1 juli 1992. ÖB har också givit MHS och FOA (Forsvarets Forskningsanstalt) i uppdrag att utöka samarbetet för att göra den högre militära utbildningen mera forskningsanknuten.

Av Ulf Beskov, (Fst/Pers 2)
Harald Deuschl, (Milo ÖN)
Fritz Gudmundsson, (FS/Prod 3)
Björn Wibom, (FörvHS)

En projektgrupp, "Försvarsakademien", har bildats. Uppgiften är att föreslå/pröva nya lösningar och sådana omfördelningar av resurser mellan myndigheterna, som betingas av försöksverksamheten.

Den högre militära utbildningen (HMU)

Från utbildningsåret 1993/94 skall utbildningen genomföras enligt bild 1.

Av bild 1 (sid 16) framgår att de nuvarande tvååriga kurserna upphör, utom vad avser de tekniska chefskurserna. Den övergripande målsättningen för kurserna i det nya systemet är följande:

1) De taktiska kurserna (f d Allmänna kurser A, M, FV). – Befäst duglighet inom eget truppslag/system med ingående kunskap om egen försvarsgren och viss begränsad kännedom om hela försvarsmakten.

2) Högre stabskurserna (f d 1:a året i stabskurserna). – Efter cirka ett års utbildning: Befäst duglighet inom egen försvarsgren med allmän kunskap om och insikt i hela försvarsfunktionen. Förmåga att leda lägre förband och tjänstgöra i staber på primär taktisk nivå.

3) Chefskurs med fördjupning (f d 2:a året i stabskursen/specialistinriktade chefskurser). – Efter cirka två års utbildning: Ingående kunskap om och insikt i hela försvarsfunktionen. Förmåga att tjänstgöra i befattningar som möjliggör utveckling mot de högsta chefsnivåerna och tjänstgöring i högre staber.

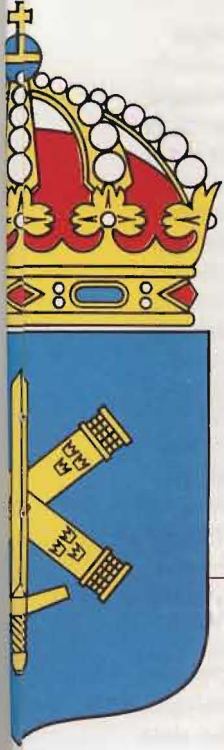
Från nästa utbildningsår (93/94) skall alla som blir uttagna till högre utbildning först genomföra högre stabskurs vid MHS. Därefter genomförs

Förordnande

Regeringen har förordnat översten av 1. graden **Göran Tode** att från den 1 januari 1993 tills vidare inneha långtidsvikariat som chef för linjeavdelning vid Militärhögskolan/MHS. – Tode var tidigare chef för operationsledningen vid försvarsstaben. ■

MHS och FörvHS i omvandling

antingen chefskurs med fördjupning vid MHS eller en specialistinriktad chefskurs vid FörvHS (såvida inte teknisk chefskurs väljs).

● ● **Utbildningsmål.** – De nedan redovisade utbildningsmålen för respektive kurs är vägledande för högskolornas närmare utformning av kursplaner m m. De är givetvis inte begränsning-

ar avseende vilka befattningar som enskilda officerare kan komma att bestrida. Dessa frågor förutsätts avgöras med utgångspunkt i personliga kvalifikationer relaterat till befattningens krav.

Högre stabskurs (HSK)

Allmänt. – Kursen är nivåhöjande och utgör grunden för fortsatta militära studier och/eller annan högre utbildning. Kursen genomförs vid MHS och är till huvuddelen försvarsgrensinriktad. I utbildningen skall beaktas att huvuddelen av kursdeltagarna direkt efter eller, efter kortare eller längre uppehåll, fortsätter utbildningen med chefskurs med fördjupning eller specialistinriktad chefskurs.

Det är önskvärt att uppehållet mellan kurserna är så kort som möjligt.

Utbildningsmål. – Kursen skall ge nivå 3-kompetens. Efter praktisk meriterande tjänstgöring skall eleven kunna befordras till överstelöjtnant/kommandörkapten. Kursen skall ge en grund för befattningar främst inom egen försvarsgren.

Tekniska chefskurser

Allmänt. – De tekniska chefskurserna genomförs i en sammanhängande följd under cirka två år huvudsakligen vid MHS. Motsvarande nivåhöjande utbildning som genomförs under HSK (högre stabskurs) genomförs sammantaget under hela den tekniska kursen. Tekniska studier varvas med operationskonst, chefs- och ledarskapsutbildning.

Följande kurser genomförs:

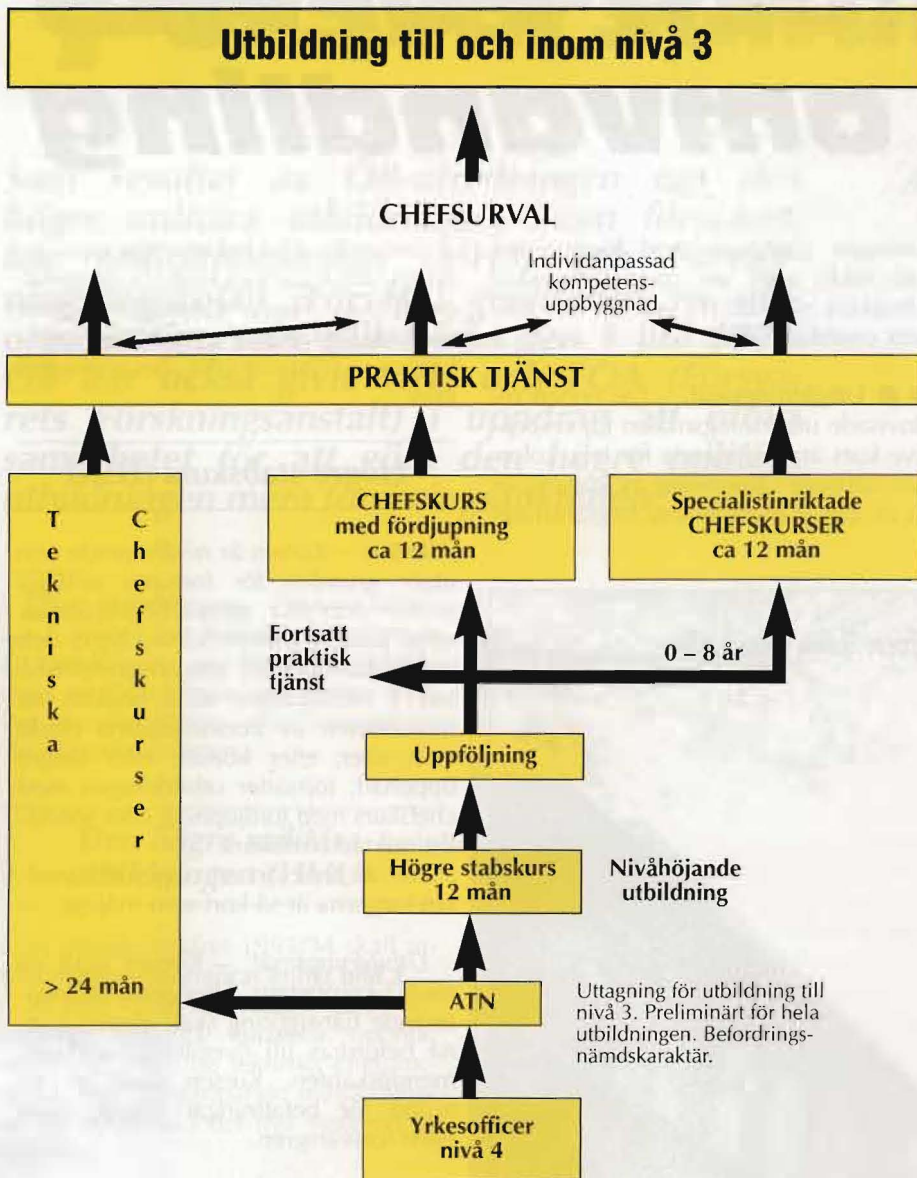
- ▶ Teknisk chefskurs för officerare ur armén (TCK A).
- ▶ Teknisk chefskurs för officerare ur marinen (TCK M).
- ▶ Teknisk chefskurs telekrigkurs (TCK TK).
- ▶ Teknisk chefskurs fortifikation (TCK F).

Utbildningsmål. – Kursen skall ge befästa nivå 3-kunskaper. Efter praktisk meriterande tjänstgöring skall eleven kunna befordras till överstelöjtnant/kommandörkapten samt kvalificera sig till chefsurvalsgruppen och vidare befordran.

Foto: John Charleville

Bild 1

- ▶ Underhållstjänst och materielförvaltning (HIntK).
- ▶ Personaltjänst (HPK).
- ▶ Produktionsledning (HPLK).

Utbildningen genomförs av FörvHS och huvuddelen av kurs tiden skall omfatta studier inom specialistområdet. En mindre del skall omfatta operationskonst, chefs- och ledarskapsutbildning. Denna del av utbildningen genomförs i samverkan med MHS.

Utbildningsmål. – Kursen skall ge befästa nivå 3-kunskaper och specialistkompetens. Den skall också efter praktisk meriterande tjänstgöring utgöra grund för kvalificering till chefsurvalsgruppen och vidare befordran.

Under innevarande utbildningsår genomför MHS försöksvis en tillämpning av ovanstående utbildningsstruktur med de kurser som ryckt in under hösten 1992.

Ny organisation

De gamla försvarsgrensanknutna linjerna vid MHS har omorganiserats. MHS har intagit en organisation som dels medger en ökad integrering inom linjerna mellan de olika försvarsgrenarna, dels är mer anpassad till ett utökat samarbete med FOA.

Chefskurs med fördjupning

Allmänt. – För elever som fullgjort HSK är chefskurs med fördjupning ett av de två huvudalternativen för fortsatta högre studier. Kursen är försvarsmaktsgemensam. Den är operativ inriktad och har olika fördjupningsområden – t ex:

- Strategi.
- Operationskonst.
- Underrättelse/säkerhetstjänst.
- Operativ underhållstjänst.
- Personaltjänst.
- Produktionsledning.
- Lednings- och informationssystem.

Varje elev skall välja ett av fördjupningsområdena.

Utbildningen genomförs av MHS och fördjupningsområdet skall omfatta en mindre del av kurs tiden, medan huvuddelen skall omfatta operations-

konst, chefs- och ledarskapsutbildning.

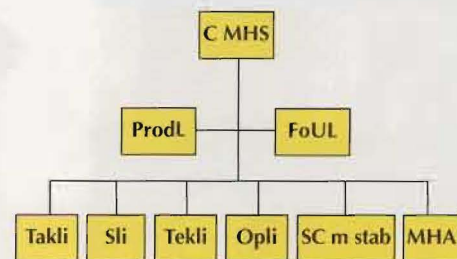
Utbildningen inom fördjupningsområdena operativ underhållstjänst, personaltjänst och produktionsledning genomförs i samverkan med FörvHS.

Utbildningsmål. – Kursen skall ge befästa nivå 3-kunskaper och skall, efter praktisk meriterande tjänstgöring, utgöra en grund för befordran och för att kvalificera sig till chefsurvalsgruppen.

Specialistinriktade chefskurser

Allmänt. – Efter genomförd HSK är specialistinriktade chefskurser det andra huvudalternativet för fortsatta högre studier. Kurserna är försvarsmaktsgemensamma och skall ge specialistkompetens inom områdena:

Bild 2

Takli – Taktiska linjen utbildar de fyra allmänna kurserna som har varit sin försvarsgrensinriktad kurs. Här finns också en ledarskaps- och pedagogikutvecklingsavdelning, där två FOA-forskare arbetar på deltid.

Sli – Stabslinjen utbildar de tre försvarsgrensinriktade högre stabskurserna. Vid linjen finns taktik- och stabstjänstlärare ur de tre försvarsgrenarna jämte funktionsföreträdare ur Armén. Kart- och sjökortshandling är placerad här som en gemensam resurs för skolan.

Tekli – Tekniska linjen har ansvaret för de tekniska chefskurserna för Armén och Marinen samt även högre fortifikationstekniska och högre telekrigskurser. Vid linjen är MHS två civi-

la huvudlärare i matematik och ellära placerade.

Opli – Operativa linjen ansvarar för chefskursen med fördjupning (samt för högre operativ chefskurs och den högre chefskursen, "management"). Vid linjen finns samtliga strategi-, operationskonst-, underrättelse/säkerhetstjänst-, personaltjänst- och totalförsvarslärare. Lärarna undervisar även vid de andra linjerna i dessa ämnen. Skolans ADB-avdelning är knuten till Operativa linjen men har utbildningsansvar inom hela skolan.

MHA – Militärhistoriska avdelningen har inte ändrat organisationen. Den tillförs emellertid ett flertal forskare. I höst leder MHA en akademisk kurs i militärhistoria. Utbildningen har lockat många sökande.

● ● Chefen för MHS har i den nya organisationen en produktionsledare "controller", en forsknings- och utvecklingsledare samt en stabschef med stab till sin hjälp för att understödja verksamheten.

FörVHS har genomfört motsvarande organisationsförändring. All högre militär utbildning som är försvarsmaktsgemensam har samlats vid högskoleenheten.

Framtiden

Den framtida chefsutbildningen vid "Försvarsakademien" skall såsom tidigare visats syfta mot "inträde" i ÖB:s chefsurvalsgrupp. För att möjliggöra detta måste officeren under sin utbildningstid ges stor frihet att både bredda och fördjupa sina kunskaper och chefsegenskaper. Samtidigt föreligger ett klart utbildningsmål efter cirka ett års stabskurs att formellt vara kvalificerad till befordran till överstelöjtnant/kommendörkapten efter viss ytterligare meriterande tjänst.

Den framtida "Försvarsakademien" måste således anpassa både sin utbildningsmetodik och organisation till det tidigare sagda. Hur då göra detta?

En särskild grupp arbetar med denna problematik och skall omkring årsskiftet 1992/93 redovisa förslag till såväl metodik som organisation.

● ● Gruppen har redan kommit fram till vissa grundläggande element i utbildningsmetodiken. Dessa är:

1) Att dagens metodik sannolikt är den bästa för stabskursåret, eftersom där finns klart preciserade krav och mål. Stor del av utbildningen genomförs som applex och spel.

2) Att dagens metodik är användbar

även för andra året men inte med säkerhet den bästa. Eftersom eleverna skall erbjudas "fri" tid om cirka 30 procent för fördjupande studier, måste en klart ökad flexibilitet i såväl planering som genomförande skapas.

3) Kravet på forskningsanknytning och en ökad förmåga till akademisk forskning under främst andra året leder till en mer akademiskt inriktad utbildningsmetodik med nya krav på lärarna.

● ● Redan i dag finns vid MHS och FörVHS embryon till en organisation, som skulle kunna jämföras med en civil utbildningsplats av samma dignitet. Lärarna i de tyngsta ämnena är organisatoriskt sammanförda i "fakulteter" såsom:

"Strategi"	(vid MHS)
"Operationskonst"	(")
"Taktik"	(")
"Teknik"	(")
"Militärhistoria"	(")
"Ledarskap"	(")
"Undsäck"	(")
"Underhållstjänst och materielförvaltning"	(vid FörVHS)
"Försvarekonomi"	(")
"Personaltjänst"	(")

Vad som nu återstår i gruppens arbete är att försöka koppla dessa "fakulteter" till de kursledningarna som naturligtvis kommer att finnas. Det är inte säkert att fakulteterna kommer att se ut exakt som ovan. Ett alternativ är att dagens linjechefer blir chefer för de olika fakulteterna. Därigenom torde tillräcklig kraft kunna skapas för en fruktbar forskning samtidigt som den kravsatta utbildningen fortsätter.

● ● Målet är att efterhand omstöpa högskolorna till en mer akademisk utbildningsplats med därför lämplig organisation.

Tider för "flygvapenkurser"

Högre stabskurser (år 1 gamla HSK)

HSK 93-94	93-10-04	t o m 94-10-02
94-95	94-10-03	t o m 95-10-01
95-96	95-10-02	t o m 96-10-06

Tekniska chefskurser (enligt tidigare)

TCK TK 95-97	95-03-27	t o m 97-08-24
		(teknisk chefskurs telekrig)

TCK F 94-96	94-04-18	t o m 96-08-25
		(teknisk chefskurs fort)
	96-98	96-04-15 t o m 98-08-23

Chefskurs med fördjupning (år 2 gamla HSK, alt 1)

CK 93-94	93-10-04	t o m 94-08-28
CK 94-95	94-10-03	t o m 95-08-27
CK 95-96	95-10-02	t o m 96-08-25
	96-08-25	t o m 96-12-22 1)
CK 96-97	96-10-07	t o m 97-08-24

1) Fördjupningsvariant Lednings- och informationssystem. Förslag föreligger om att denna operativa fördjupningsvariant skall vara särskild kurs med start april -93 och slut augusti -96 (följa tekniska chefskursernas struktur).

Specialistinriktad chefskurs vid FörVHS utgör vidareutbildningsvariant nr 2 efter HSK. Av översiktsskäl anges därför de i tiden närmast liggande kurserna.

FörVHS första specialistinriktade chefskurser enligt HMU:s (högre militär utbildning) nya struktur börjar följdriktigt ett år efter MHS första HSK enligt ny struktur.

● ● Årligen planeras HIntK (högre intendenturkurs) att genomföras. Övriga specialistinriktade chefskurser planeras genomföras mot bakgrund av organisatoriskt krav och individuella önskemål, vilket kan innebära att dessa chefskurser inte genomförs årligen. Exakt kurslängd har hitintills inte fastställts. Omkring årsskiftet beräknas planeringen vara klar.

Specialistinriktade chefskurser (alt 2)

HIntK 94-95	94-10-03	t o m ca 95-08
HIntK 95-96	95-10-02	t o m ca 96-08
HIntK 96-97	96-10-07	t o m ca 97-08

HPK 94-95	94-10-03	t o m ca 95-08
HPK 95-96	95-10-02	t o m ca 96-08
HPK 96-97	96-10-07	t o m ca 97-08

HLPK 94-95	94-10-03	t o m ca 95-08
HLPK 95-96	95-10-02	t o m ca 96-08
HLPK 96-97	96-10-07	t o m ca 97-08

Handlingsregler

Elever till MHS HMU antages centralt efter den enskildes ansökan. Av ansökan skall framgå den sökandes preliminära val av fördjupningsområde under MHS chefskurs alternativt val av specialinområde under FörVHS specialistinriktade chefskurs.

Central antagningsnämnd sammanträder årligen normalt i maj månad för elevuttagning. Vid behov genomförs även kompletterande antagningsnämnd i januari månad.

De elever som antagits till kurs med början under 1993, skall senast under januari 1993 ha anmält avsedd fördjupningsvariant år 2/specialistvariant.

Förbandschefs åliggande med anledning av den enskildes ansökan framgår av CFV ProdV, uppslag 3.1. pos 3.1 ■